

Centralisme contra autonomisme

La vida del Real Madrid i el Futbol Club Barcelona es va veure molt condicionada des del moment que va començar la guerra civil. Si fins aleshores, la gran rivalitat havia tingut caràcter esportiu, amb ribets polítics, del divuit de juliol de 1936 fins avui no podran separar-se els condicionants que han definit en múltiples aspectes les discrepàncies fonamentals entre la capital de l'estat i Catalunya.

J. G. C.

A penes començava la guerra civil es va saber que el president del Futbol Club Barcelona, Josep Sunol Garriga, havia estat afusellat a la serra de Guadarrama per les tropes rebels. Josep Sunol era diputat a Corts per Esquerra Republicana i ho havia estat en les constituints de la República i en les dues legislatures següents. Sunol presidia, a més, el Centre Catalanista d'Esquerra de Barcelona i era propietari del diari *La Rambla*. Segons l'informe de la Secretaria del Congrés dels Diputats, Sunol viatjava amb cartes per a José Giral, president del govern, Diego Martínez Barrios, president de les Corts i Joan Casanovas, cap del govern autònom català.

De la relació primera de quaranta diputats assassinats pels rebels només va figurar Sunol com a membre d'Esquerra Republicana. La resta van ser socialistes, 11 d'Izquierda Republicana; 5 d'Unió Republicana i 2 comunistes.

Rosend Calvet Mata, que va ser empleat, directiu i barcelonista fins la seua mort, va publicar el 1978 una *Historia del Fútbol Club Barcelona* on ofereix una visió diferent a la que es va donar al Congrés dels Diputats, encara que no contradictòria i, possiblement, complementària. Calvet va ser un dels homes que es va quedar, durant tota la guerra civil, al capdavant de les oficines barcelonistes i fins i tot va participar en el comitè que defensava les instal·lacions de l'entitat i, a més, va dirigir l'expedició que l'equip va fer a Amèrica.

Malgrat que el Barça, a començament de la guerra civil, va veure incautat el camp de les Corts, aquesta mesura mai va arribar a ser real i, per tant, va poder disputar partits amistosos i de competi-

ció. El Barcelona va jugar el primer partit bèl·lic el 16 d'agost del 36. Va ser un amistós contra l'Espanyol. Aquesta represa de l'activitat va significar el punt de partida per a un intent de normalització de l'activitat esportiva.

El Futbol Club Barcelona va disputar, durant la guerra, un total de 87 partits. 17 d'aquests van ser de Lliga Catalana, 10 de Lliga Mediterrània, on també participaven el València, l'Espanyol, l'Atlètic de Castelló, el Levante, el Gimnàstic de València, el Girona i el Granollers; 24 de Campionats de Catalunya, 18 amistosos i 14 en la gira que va fer per Mèxic i els Estats Units.

D'aquella excursió per Amèrica, el Barça va tornar amb bons resultats i 13.000 dòlars, que van ser col·locats al mercat negre a un canvi de 150 pessetes i que van servir per a assecar el dèficit de la temporada anterior, de 177.000 pessetes. El Barça, gràcies als seus empleats i als pocs directius que van exercir els seus càrrecs durant la guerra, va poder resoldre els problemes econòmics més urgents. Un ingrés molt estimable va ser l'arrendament que es va fer de les Corts al cos de policia uniformada, que va suposar un ingrés mensual de 5.000 pessetes.

En acabar la guerra civil, tots els membres de l'expedició barcelonista per Amèrica, que després del conflicte bèl·lic van tornar a les seues llars o el que és el mateix, no es van incorporar a l'Espanya de Franco, van ser sancionats amb una suspensió per dos anys. Sobre aquests va recaure tot el pes de la nova justícia esportiva que emanava de la Delegació Nacional d'Esports, organisme dependent de la Secretaria General del Moviment i que va ser encomanat al general Moscardó. Els jugadors que es van reincorporar una volta finalitzada la confrontació van tenir, en principi, una millor acollida.

Josep Sunyol.

Cartell d'inauguració de les Corts.

da, ja que es va considerar que, si més no, no havien tornat al territori de la República. Per a Rosend Calvet, delegat de l'expedició per Amèrica, la sanció va ser de vuit anys d'ocupació i sou, però un

Camp de les Corts.

recurs posterior va deixar el càstig en dos anys. Per als futbolistes sancionats va haver-hi una amnistia que els permetia reincorporar-se a la pràctica professional. Aquest episodi del procés depurador, que va afectar, també, àrbitres i altres estaments federatius, inclòs el mateix secretari general de la Federació Espanyola de Futbol, Ricardo Cabot, va tenir un nou capítol en un enfrontament Real Madrid-Barcelona el 1942.

La situació del Real Madrid durant la guerra civil va ser molt diferent perquè es va quedar en una ciutat assetjada i amb poques possibilitats d'exercir cap tipus d'activitat formal. En els primers temps encara hi va haver alguns encontres futbolístics de tipus amistós. En alguns d'aquests va ser protagonista l'equip pontevedrès Eirina, els components del qual havien anat a Barcelona a participar en l'Olimpíada Popular i ja no van poder tornar a casa. La majoria d'aquests partits, es va comentar en els diaris, es van disputar en els camps d'El Gas i el Cafetoi i van tenir com a protagonistes equips modests com ara El Amparo.

Els desitjos que el Real Madrid poguera seguir competint malgrat la guerra van tenir un nou viratge quan el divuit d'octubre del 36 es va parlar de la possibilitat que s'incorporara al Campionat de Catalunya tot i que ja havia començat i registrava aquesta classificació: Badalona, 4 punts, Granollers, Espanyol i Girona, 2, i Sabadell i Barcelona, 1 punt. La notícia especificava que els directius madridistes Bru i Alonso eren a Barcelona i s'esperava que el Barça donara la seua conformitat.

El dia 23 es parlava que el Barcelona tenia problemes per incorporar l'irunès Altuna, perquè no arribava el traspàs internacional del Metz, equip on jugava, i perquè, a més, tenia lesionats Urquiga, Villalba, Munlloch, Barceló i Balamanya. A continuació s'afirmava que «el sindicat de professionals va donar suport a la inclusió del Madrid en el torneig de Catalunya per deure social i per ciutadania». El Sindicat va anunciar que sotmetria la seua aprovació a la Federació.

El dia 24, el Real Madrid va anunciar que ofería una copa de plata per al torneig Copa President i, Carlos Alonso, que era denominat per la premsa «Factòtum del Madrid» va oferir onze medalles per als jugadors que aconseguiren la Copa President. Finalment, es va disputar la Copa Mediterrània amb el Barça, Badalona, Sabadell, Espanyol, Granollers, Girona, València, Levante i Gimnàstic de València i, del Real Madrid, no se'n va tornar a parlar més. □

EL GENERAL ENRIQUE PINEYRO ARRIBA A LA PRESIDENCIA DEL BARÇA

Futbol en diumenge

Després de la guerra civil, el Barça va quedar convertit en una entitat posada sota vigilància. El Real Madrid va recuperar, immediatament, la consideració que sempre ha tingut. Al Madrid, mai no li ha costat un gran esforç estar al costat del poder.

Julia Garcia Candau

Els primers anys de la postguerra no van ser gaire brillants per al Barcelona i el Real Madrid en el campionat de Lliga. En la temporada de 1941-42, el Barça va guanyar la Copa, però va haver de mantenir la permanència en primera divisió en partit de promoció davant del Múrcia. El Real Madrid es va salvar de

la promoció el 1942-43, però aquest any va jugar la final de Copa després d'eliminar el Barcelona en dos encontres, la història dels quals no ha tingut parió.

En el Barça només tres directius d'abans de la guerra van continuar en el consell. A aquests noms se'n van afegir d'altres, els antecedents polítics dels quals no causaven recels. Passat un any es va produir el nomenament de president del general Enrique Pineyro Queralt, marquès de la

Di Stéfano. amb ell arribà l'escàndol.